

IX. ETIKA

SIGNATURA A3 883 SHOOK_ Television Field Production

264 – 285 Journalistic Ethics
Zvlášť příklady na stranách 268-274

SIGNATURA A3 552 TUGGLE Broadcast News

215 – 234 Why We Fight

SIGNATURA A3 886 WENGER Advancing the Story

289 – 322 Multimedia Ethics

TOMPKINS Aim for the Heart

197 – 242 Etika (Kapitoly 14-16)

To je ta knížka, co není naskenovaná, ale můžu zapůjčit. Je podle mne z nich nejlepší.

HAVELKOVÁ, Eva. Etické problémy mediální kauzy Kauza Kuřim jako mezník v etickém přístupu médií. Zlín, 2011. bakalářská práce (Bc.). Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta multimediálních komunikací

- Ke stažení na <http://digilib.k.utb.cz/handle/10563/126>

Kodex ČT: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/preambule-a-vyklad-pojmu/>

Society of Professional Journalists:

<https://www.spj.org/ethicscode.asp> Etický kodex

<https://www.spj.org/ethicscasestudies.asp> Případové studie

<https://www.spj.org/ethicsweek.asp> Informace o týdnu pro etiku SPJ

Radio Television Digital News Association

http://www.rtdna.org/content/rtdna_code_of_ethics

Stručný průvodce novináře soudní terminologií:

<http://portal.justice.cz/Justice2/Soud/soud.aspx?o=18&j=28&k=5355&d=314746>

Pozor, některé názvy jsou trochu zastaralé – např.: Evropský soudní dvůr se nyní jmenuje Soudní dvůr Evropské Unie, náhradu nemajetkové újmy nyní řeší v prvním stupni okresní soudy, a ne krajské... a pod, ale základní informace platí☺

Příručka pro ověřování informací: <http://verificationhandbook.com/>

(T) Cestou z jiného natáčení přijedete se štábem k těžké autonehodě. Jste na místě první, vidíte zraněné zmateně pobíhající kolem aut i lidi nehybné v autech. Víte, že nehoda uzavře hlavní tah na celé hodiny.

Začnete pomáhat?

Začnete točit?

Pomáhat a pak točit? Kdy pak? Nebudete točit vůbec?

(R) Natáčíte autonehodu, při které auto projelo na rozestavěné dálnici zákazem vjezdu, spadlo z konce silnice a narazilo do pilíře rozestavěného mostu. Všichni čtyři cestující na místě zemřeli. Máte jedinečnou možnost ukázat místo nehody a upozornit na nebezpečí, protože Vám policisté dovolili jít až na samý kraj silnice. Jen musíte se štábem projít kolem těch čtyř mrtvých nezakrytých těl.

Půjdete?

Jaké etické komplikace v příběhu vidíte?

(R) Natáčíte se zemědělcem, kterému povodně vzaly celou úrodu. Teď se ještě dozvěděl, že jeho pole leží mimo katastry, kde byl vyhlášený kalamitní stav, a proto nedostane vyšší odškodnění od státu. Jde s Vámi na pole, ukazuje, co tam rostlo. V rozhovoru popisuje situaci, na konci poslední odpovědi se odmlčí a začnou mu téct slzy. Rozpláče se.

Jak se zachováte na místě?

Jak s natočeným materiálem naložíte?

(R) Natáčíte velký požár. Bohužel jste přijeli pozdě, stihli jste natočit jen poslední dvě příjezdějící hasičská auta. U prvního, které houkalo kameraman ještě neměl správně nastavenou kameru – záběr se třese a je místy rozmazaný, v podstatě nejde použít. Druhý záběr je obrazově dokonalý, ale auto nehouká.

Použijete houkání z prvního záběru pod obrázek druhého auta?

Proč ano/ne?

Jaké etické problémy situace přináší?

(T) Potřebujete natočit záběry dětí na hřišti v parku. Hřiště prázdné, ale opodál stojí skupinka dětí.

Požádáte je, aby šly na hřiště a hrály si?

Je to vůbec eticky sporné?

Co když nejde o děti v parku, ale demonstranty, kteří zrovna balí transparenty a odcházejí.

Požádáte je, aby ještě chvíli nebalili a začali ještě demonstrovat?

Nebo opilé skupinky na Silvestra v centru města - poprosíte je, aby Vám trochu zajásali?

(R) Váš respondent byl hrozně nervózní. Za každým druhým slovem říkal ehmm, uuhh, jako, takže, vlastně.... Bez nich by jeho odpověď byla ideální. Střihač navrhne nechat první půlku věty a zbytek „vyčistit.“

Vystřihneme respondentovy povzdechy a vycpávková slova ?

Proč byste měli/neměli?

(R) Pracujete na velké kriminální/korupční/komunální kauze. Voláte lidem, kteří v ní jsou namočení.

Budete si je rovnou nahrávat?

Řeknete jim to?

Jak to uděláte, když budete jejich výpověď chtít použít v reportáži?

(R) Natočíte reportáž o divadelním představení pro regionální kabelovou televizi. Po odvysílání se Vám ozve člověk a prosí Vás, že na jednom záběru do publika je vidět s milenkou a že by potřeboval ten záběr smazat. Reportáž má na kabelovce běžet ve smyčce ještě dva týdny.

Smažete záběr a nahradíte ho jiným?

(R) Po dlouhém hledání najdete člověka, který udělal přestupek z nedbalosti. V momentě kdy Vám otevře, zjistíte, že je sice dospělý, ale lehce mentálně postižený. Natočíte s ním rozhovor?

(R) Zvoníte u bytu soudce, který řídil opilý a havaroval na kruhovém objezdu. Kameraman už točí, když pán otevře dveře, rozespálý a v teplákách. Představíte se a řeknete, že chcete vyjádření. Soudce řekne ne a zabouchne dveře.

Jak se situací naložíte?

Použijete ten záběr?

Natočíte ho vůbec?

(T) Natáčíte o prodeji cigaret nezletilým. Použijete dítě, aby si šlo do různých míst cigarety koupit?

(T) V hospodě se dáte do řeči s náhodným hostem. Z řeči vyplyne, že je státní zástupce. On ale neví, že Vy jste novináři, když začne mluvit o velmi zajímavém kriminálním případě, který bude dávat k soudu.

Jak zareagujete?

(T) O jaké ilustrační záběry byste požádali respondenta? Měl by policista běžet, jako když honil zloděje? Můžeme požádat malíře, ať chvíli maluje, když on si zrovna dával svačinu? Kde je hranice manipulace?

<http://www.barrandov.tv/video/64067-nase-zpravy-23-4-2016>

(R) Rádi byste natočili rozhovor s příbuznými dělníka popáleného při výbuchu. Požádáte mluvčího nemocnice, zda by Vám rozhovor nedomluvil. Ten se v zápětí ozve, že rodina si nepřeje mluvit. Vy jste ale jinou cestou získali kontakt přímo na manželku, zavoláte jí a ona s rozhovorem souhlasí. Natočíte ji přímo v nemocničním pokoji u lůžka jejího popáleného manžela.

Jaké je tu etické dilema?

(T) Do reportáže o zdravotnickém tématu použijete anonymní archivní záběry z nemocnice a domova důchodců.

Jaké jsou etické rozměry situace?

Na co si dát pozor?

Jaké je nejlepší řešení?